

# JÓESTÉ!

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:  
ALEA REGELE FERDINAND 64--66  
TELEFON : 20-61

MINDEN ESTE MEGJELENŐ  
FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP  
Felolós szerkesztő: MAYER ANTAL

CLUJ, 1933 VII. ÉVFOLYAM  
FEBRUÁR 7.  
34. SZÁM

Hétfő

## Kormányunknak Őfelsége állította ki a születési bizonyítványát — mondotta Goga miniszterelnök rádió- beszédében

Nyilvánosságra hozták a kormány választási  
szózatát — Választási kartellit kötöttek Goga  
és Averescu pártja — Maniu kijelentette, hogy pártja monarchikus  
és dinasztikus érzésű

(BUCURESTI.) Tegnap este hozták nyilvánosságra a kormány választási kiáltványát röpirat alakjában, ezzel a címmel: Szózat az országhoz! A kiáltvány a román s keresztény testvérekhez szól s utal arra, hogy a sorsukban elhatározó lépés történt s új, mély változás következett be életükben ezuttal első ízben. Ujból a saját országunkban vagyunk — mondja a szózat, — és ismét szabadok vagyunk a régi földön.

Nemzeti újjáépítő munka kezdődik, amelyet senki sem gátolhat meg.

A szózat a továbbiakban ezeket írja: Főcél az államgazdaság minél jobb menete s ezért a kormány táborába hív minden románt, aki ezzel a hittel él: Jelszó: Isten, Király és Haza! Majd utal a szózat arra, hogy több zsidó lapot betiltottak, a zsidó újságírók vasúti jegyeit és a korcsmárosok italmérési engedélyeit bevonták és törvényrendelet készül a család uton szerzett zsidó állampolgárságok felülvizsgálására. Megkezdődött a köz és magánvállalatoknál a románosítás munkája és a román és keresztény elem elhelyezése. Ezután ismerteti a kiáltvány a kormány tevékenységét, amely szerint olcsóbbá tették a sót, a kőolajat, a cukrot, a dohányt és más közszükségleti cikkeket, törölték az iskolai és erdőbirtokokat, szeszbirságokat, olcsóbbá tették a III. osztályú vasúti jegyet és törölték a mezőgazdasági adót.

További cél a vas, bőr, üveg, olaj, stb. olcsóbbá tétele, a polgári házasságok egyházi megerősítésének elrendelése, a lelkesedés sérelmeinek orvoslása, a falusi iskolák gondozása, a népegészség fokozott védelme, a nemzeti és keresztény erők összefogása, a hitelbiztosítás, a gazdasági és ipari termékek árának egyensúlyba hozatala, agrárreform, az elemi károsultak felsegélyezése, a börtnermelés standardizálása és számára piacok teremtése, a román munkás megélhetéséhez jutása, a szövetkezeti élet felendítése, a kereskedelmi és ipari élet románosítása, a trösztök és kartellek megszüntetése, a tisztviselői fizetések egységesítése, a köztisztviselők hitelének megszerzése, új vasutvonalak építése, a községek villamosítása, közmunkák végzése, községi bíróságok felállítás, a közigazgatás újjászervezése, a hadsereg fejlesztése, a külpolitikai kapcsolatok fokozása, a régi szövetségek megőrzése mellett, a belügyekbe való külföldi beavat-

kozás lehetetlenné tétele, Románia tekintélyének megvédése minden vonalon, a románság érdekében végzett külföldi propaganda fokozása stb.

A kormány ismeri a nehézségeket,

### Goga miniszterelnök rádióbeszéde

(BUCURESTI.) Tegnap este 8 órakor Goga miniszterelnök beszédet tartott a rádióban s beszédének főbb vonalvezetése a következő volt:

Huszt év után megvalósult a „Románia a románoké” elve. A zsidó nemzetközi sajtó akciói meghiúsultak. Az országban rend és nyugalom uralkodik és a fizetési kötelezettségeket zavartalanul teljesítik. A nagy nemzeti program megvalósítása megkezdődött, elsősorban a földművelő rétegek megsegítésére vonatkozó kormányakciókkal, míg a zsidó-kérdés megoldása folyamatban van. Genfben a Népszövetség a petíciók ügyében a kormány álláspontját fogadta el. Majd hangsúlyozta, hogy ennek a kormány-nak Őfelsége állította ki a születési bizonyítványát és a kormány így minden keresztény román támogatására joggal számít.

A liberálisok kiáltványa

Megjelent a Viitorulban a liberális párt választási kiáltványa is, amely külpolitikai vonatkozásban hangsúlyozza, hogy

a párt külpolitikailag a béke, a határok sérthetatlensége, a meglévő szerződések fentartása s a Népszövetség mellett hűség elve alapján áll. Belpolitikailag pedig a párt semmiben sem kívánja érinteni azokat a sok áldozattal kivívott szabadságjogokat, amelyek érvényben voltak, de fokozott figyelmet szentel a románság érdekeinek. A kiáltvány így végződik: A párt harcol minden kívülről és belülről fenyegető veszedelem ellen.

A kiáltványt I. C. Bratianu és Tatarescu vezértitkár írták alá.

A kormány megegyezett Averescuval

A Popularul jelentése szerint a kormány és Averescu marsall pártja között választási egyezmény jött létre.

Ciuntiu hazaérkezett

Más bukaresti lapok arról adnak hírt, hogy N. Ciuntiu, Románia volt moszkvai

de hiszi, hogy erélyességgel, becsülettel és tekintéllyel leküzdheti azokat, mert a nemzeti egység megvalósítására törekszik. A szózatot Goga miniszterelnök és a kormány összes tagjai írták alá.

meghatalmazott minisztere, akit tudvalevőleg visszahívtak, tegnap a fővárosba érkezett.

Díjtalan utazás — a szavazóknak

(BUCURESTI.) A CFR vezérigazgatósága a március 2—7-iki választásokra engedélyezte a választási igazolvány bemutatása mellett a szavazóknak a III. osztályon díjtalan utazást.

Pártkészlődések

A választási előkészületek során a Semnalul szerint

a pártok közötti együttműködési tárgyalások tovább folynak

és közös ellenzéki front van kialakulóban, de még csak kezdeti állapotban. Maniu Mihalacheval, Lupuval és Madgearuval tárgyal, Vaida pedig emlékiratot készít a helyzetről. A H-csoport Dobrescu polgári pártjával kötött választási egyezményt és eddig a következő jelöléseket ejtette meg: P. Bejan: Prahova, Ilfov, Naszód, Fogaras, P. Ghiata: Ilfov-megye, Mehedinti, Ialomita R. Saveanu: Putna, Verziu, Vlasca, N. Rizescu: Dambovita, M. Marinescu, Cahul, Hentiu Arad, Seracin Szeben és Kolozsvár, M. Rigator Ismail, Zamfir Apostol rokkant kapitány a Tűznemzedék vezetője Szamosban és Biharban lesz listavezető. A kormánylisták eddig megállapított listavezetői a következők: Goga Vaslui, A. C. Cuza Arad, Gh. Cuza Balti, Gigurtu Vajdahunyad, Lupas Nagyszeben, D. R. Ioanitu Ilfov, S. Ghitescu Teleorman, Panu Ialomita, T. Ioanid Udvarhely, Bornemisa Kolozsvár, A. Hodos Nagyküküllő, Gh. Savin Tutova, Prelepcea, nu Baia, Urziceanu Bacau, M. Adam Dorohoi, Cuzin Cetatea Alba, Calinescu Arges, Potarca Dolj, Radulescu Mehedinti Mehedinti, D. Simean Valcea. A kormánypárt hétfőig teljesen elkészíti összes jelölő listáit.

Maniu újabb nyilatkozata

A „Semnalul” szerint Maniu a nemzeti parasztpárt tanulmányi körében nyilatkozatot tett, amelyben nyomatékosan hangsúlyozta, hogy pártja monarchikus és disznasztikus érzésű és a nem-

zeti egység gondolatának leghűsebbesebb védelmezője.

A nyilatkozatot politikai körökben élénken kommentálják.

Szigoruan fognak eljárni a rendelkezéseket be nem tartó vendégipari munkaadók ellen

Gh. Cuza munkaügyi miniszter holnap Tecuciban, aztán Vasluiiban és Csernoviciban fog fontos politikai gyűléseken elnökölni és csak szerdán tér vissza a fővárosba. Minisztériumában tegnap a keresztény vendégipari munkások küldöttségét fogadták, akik sürgették a szakma sérelmeinek orvoslását és a miniszter helyettese kijelentette, hogy

a legszigorubbán fognak eljárni azok ellen a vendégipari munkaadók ellen, egészen üzleteik bezárásáig menően, akik nem tesznek eleget a rájuk vonatkozóan kiadott etnikai és egyéb rendelkezéseknek.

A kereskedelmi kamarák kérdése

A kereskedelmi kamarák a pénzügyminiszternek emlékiratot terjesztettek elő, amelyben

a kereskedőkre és iparosokra nézve kérték a múltévi globális adó kivetését, erre az évre is úgy, hogy az sem az érdekelt, sem a kincstár részéről ne legyen megfélebbezhető.

Dinu Bratianu királyi kihallgatáson A Porunca Vremii híradása szerint Dinu Bratianu az egységesített liberális párt elnöke kihallgatáson fog megjelenni az uralkodó előtt.

Ilfov-megyében megkezdődtek az állampolgársági revízió előkészületei

A „Semnalul” írja, hogy az ilfovi törvényszéknél és vizsgáló bíróságnál a zsidó állampolgárok ABC-névsorának kifüggesztése után máris megtörténtek az első felülvizsgálati kérés-benyújtások a szükséges iratok mellékelésével. A fővárosban a felülvizsgálat közel 13 ezer zsidó állampolgárt érint.

Incidensek Ploestiben

Az Universul jelenti Ploestiből, hogy a városban bizonyos incidensek történtek.

Ezek ügyében az ideérkezett Bengliu csendőrségi felügyelő, Arion megy. prefektus és a főügyész folytatták le a vizsgálatot, szigorú rendfentartó intézkedéseket alkalmazva. Ugyanakkor több őrizetbevételt is eszközöltek.

## 500 ezer pengőt sikkasztott az űgető egylet egyik igazgatója

(BUDAPEST.) A magyar fővárosban óriási aranyu sikkasztást fedeztek fel. Az űgető Egyesület Sváb Károly nevű igazgatója nyomtalanul eltűnt. Távozása után rovacsolást tartottak hivatalában és ez alkalommal megállapították, hogy a pénztárból közel félmillió pengő (tehát mintegy 17 millió lei) hiányzik. Az óriási aranyu sikkasztás rendkívül izgalomban tartja az érdekelteket.

## Megegyezéssel végződtek az erdélyi állami bányamunkások kolozsvári bérmozgalmi tárgyalásai

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Háromnapos tanácskozás után tegnap délután 5 órakor fejeződtek be az összes erdélyi állami bányamunkások létét érdeklő kollektív szerződési tárgyalások. Az előzetes tárgyalások már hetekkel ezelőtt megindultak az állami bányaművek igazgatósága és a bányászok kiküldöttjei között, akik tekintettel az általános drágulásra a régi kollektív szerződés felmondását és a bérek 30 százalékkal való emelését kérték az államtól. Mivel azonban a bányaművek vezetősége mereven elzárkózott a munkásság követeléseitől, a helyi munkaügyi felügyelőség békéltető bírósága elé került az ügy, amely dr. Chirila munkaügyi vezérigazgatóval az élén három nappal ezelőtt a bányaművek és a munkások kiküldöttjeinek a bevonásával megindította a tárgyalásokat. A napokig elhúzódó megbeszélések nehezen hozták meg az eredményt. Szombaton végül is sikerült olyan értelmű megegyezésre jutni a feleknek, mely szerint az állami bányaművek vezetősége hét százalékos béremelést ad az alkalmazottainak, ezenkívül az évi jövedelemből minden év végén három százalékot.

A megegyezés úgy a bányamunkások körében, akik közül mintegy 3 ezret érint közvetlenül az ügy, mint az állami tényezők részéről megelégedést keltett, ami dr. Chirila munkaügyi vezérigazgató diplomáciai tapasztalatainak és szociális gondolkodásának köszönhető, aki napokon keresztül odaadón vezette a tárgyalásokat a békés megegyezésig.

## Sorozatos bonyodalmak egy többmillióes kolozsvári ingatlan eladása körül

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Érdekes ingatlanvételi perben döntött a helyi tábla. S. L.-né kolozsvári ingatlanulajdonos 1925. évben eladta 1067. tkvi számú ingatlanát M. I.-nek. Az adásvételi szerződésben az eladó kikötötte az átruházási és megterhelési tilalmat, az egymillió lej vételhátralék teljes kifizetéséig és az ingatlant ezzel a tilalommal kebelezte át a vevőre. A terhelési tilalom ellenére egy kolozsvári bank 1926. évben 2,5 millió lej követelését előjegyeztette M. I. ingatlanára. A tilalom 1931. március 31-én megszűnt és M. I. ugyanakkor az ingatlant eladta P. R.-nek. A bank időközben a birtokában levő váltók alapján lefolytatta a behajtási pert M. I. ellen. A bíróság 1,233.000 lejt ítelt meg a banknak és 1931. augusztus 10-én elrendelte a végrehajtást, amelyet azonban nem lehetett fogatosítani, mert az ingatlant közben P. R.-re kebelezték át. A bank erre perbe fogta P. R.-t is és egyben kérte a bíróságtól a terhelési tilalom érvénytelenségének kimondását. A kolozsvári törvényszék IV. szekciója 2141—1935. számú ítéletében kimondta, hogy terhelési tilalom nem függ egyedül a szerződő felek elhatározásától, hanem csak akkor érvényes, ha a szerződő felek mindenben betartják a régi magyar Kuria egyesített tanácsának 7. sz. döntésében előírt feltételeket. Mivel ennek a jelen esetben a szerződő felek nem tettek eleget, a terhelési tilalom érvénytelen és így a jelenlegi tulajdonosnak is tőnie kell a bank kielégítési eljárását. Az ítéletet a kolozsvári tábla is jóváhagyta.

— Egy kibékülés — egy felmentés. Az esküdtsek tegnap két sajtópert tárgyal. Mitrea G. Petru Radulescu inspektor megtámadása miatti sajtópere kibéküléssel végződött, míg Dalea Virgil hírlapíró az esküdtszék felmentette, mert nem sikerült megállapítani, hogy a székenmegyei liberális képviselő ellen irt támadás cikkét ő írta volna.

## Bonyodalmas botrány-ügy a párt-köszöntés állítólagos kigunyolása körül

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Bonyodalmas botrány-ügy foglalkoztatja a helybeli főkapitányságot. Tegnap délután 4 órában a Decebal uton két helybeli politikai tényező szembetalálkozva, párt-köszöntéssel üdvözölte egymást. A történetesen arra haladó Heller Lipót Decebal ucca 8. szám alatti lakos állítólag gúnyos megjegyzést tett a két fiatalember köszönésére. Az egyik erre visszatért és Hellert a lakásáig követte, ahol igazolásra szólította, majd később visszatért Hellerékhez, azzal, hogy ott felejtette a kesztyűjét. Hogy mi történt azután a hatóságok még nem tudták tisztázni. A fiatalember panasza szerint azonban több udvarbeli lakó rázarta volna a kaput és súlyosan megverték. Feljelentésére a központi ügyletes rendőrkapitány azonnal beidéztette Hellert, aki azonban a szóbeli idézésnek nem tett eleget, még Ploscaru detektív megjelenésére sem és közben állítólag súlyosan sértő kifejezéseket használt a kormányintézkedésekkel és a kormánytényezőkkel szemben. Végül is több rendőrközeg szállott ki lakására, akik Hellert bekisérték a főkapitányságra. Itt késő estig folytatták kihallgatását és valószínűleg átadják a katonai törvényszéknek.

## Teljesjogu román állampolgár voltam és vagyok!

— jelentette ki dr. Geréb Izsák kolozsvári ügyvéd akinek állampolgárságát vitássa tették

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Politikai, társadalmi és jogszférákban is nagy felzúdulást keltett az a lapjelentés, amely szerint dr. Geréb Izsák kolozsvári ügyvéd ellen eljárás indult volna meg annak az állításnak az alapján, hogy a közismert ügyvéd, bár husz évvel ezelőtt magyar állampolgárságot optált, ma is Kolozsváron folytat ügyvédi gyakorlatot. Ezzel kapcsolatosan munkatársunk felkereste dr. Geréb Izsákot és arra kérte, hogy nyilatkozzátal tájékoztassa a közvéleményt a szokatlan esettel kapcsolatosan. Geréb Izsák dr. hiteles okiratokkal igazolta munkatársunk előtt, hogy román állampolgársága ellen felhozott kifogások teljesen alaptalanok és a következők közlésére kérte fel munkatársunkat:

— A magyar királyi belügyminisztérium 1922. évi hivatalos bizonyítványával igazolom és bizonyítom, hogy a trianoni békeszerződés ratifikálása után a törvényes időben nem optáltam magyar állampolgárságot és fenntartottam a román állampolgárságomat. E bizonyítványnak alapján a román külügyminisztérium fentartás

nélkül elismerte jogos román állampolgárságomat és erről a megállapításról még annak idején hivatalosan értesítette az összes illetékes hatóságokat, állambiztonsági hivatalokat is. Romániában, Marosújváron születtem, őseim 200 évre visszamenőleg mindig állampolgár erdélyiek voltak és tevékenységükkel eredményes munkát fejtettek ki ennek az országrésznek az érdekében. Amikor még Erdélyt nem hálózta be vasutvonal, őseim a Maros folyón egészen Szegedig szállították el az erdélyi sóbányák termékeit s a jelenlegi javító intézet területén ők létesítették az első cukor-gyárat 1912. év óta kolozsvári községi illetőséggel is rendelkezem és az ellenem most ujlág felhozott kifogások az a kolozsvári ügyvédi kamara már évekkel ezelőtt kivizsgálta és az akkori dékán, dr. Suciu, aki erős nemzeti érzelmeiről volt ismeretes, megállapította, hogy román állampolgárságom res iudicata (ítélt ügy) és semmiféle szempontból nem kifogásolható. Én teljesjogu román állampolgár voltam és ma is az vagyok.

## Egyhangulag a multkori választások jelölő listája mellett döntött a Magyar Párt helyi tagozatának ülése

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Az Országos Magyar Párt kolozsvári csoportjának intéző-bizottsága szombaton délből 12 órakor a tagozati iroda nagytermében ülést tartott. A távollévő dr. Vékás Lajos elnök helyett dr. Sulyok István alelnök vezette az ülést. Rövid megnyitó beszédében köszöntötte a nagyszámú egybegyűlt intéző-bizottsági tagokat, majd közölte, hogy a napirend egyetlen tárgypontja a közelgő választások kérdésének ügye. Fülöp Géza tagozati főtitkár felolvasta dr. gróf Bethlen György országos elnöknek a párttagozathoz intézett levelét, amelyben a választási magatartás tárgyában kéri ki az intéző-bizottság határozatát. Ujvárossy Miklós ny táblabíró emelkedett ezután szólásra. Kijelentette, miszerint

az intéző-bizottság nem láthat semmi okot arra, hogy a multban megéjtett jelöléseken változtatást eszközöljön. Bizalommal viseltetik a jelöltek, elsősorban a listavezető, dr. gróf Bethlen György személye iránt és kéri őket, hogy a választási küzdelmet ugyanazzal a lelkesedéssel folytassák le, mint az elmúlt alkalommal is. A választási magatartás eldöntésének kérdésait teljes bizalommal a központi intéző-bizottság egyhangú lelkesedéssel tette magáévá.

Delly-Szabó Géza javasolta ezután,

hogy a párttagozat a küszöbönálló választásokra minél szélesebbkörű propagandát fejtsen ki. Dr. Sulyok alelnök és dr. Szász Ferenc hozzászólásai után dr. Kiss Elek unitárius püspökhelyettes, Botos János és Szűcs Elemér kéri, az intéző bizottság terjessze elő a központhoz jelölésre dr. Fazakas János kolozsvári ügyvédet. Dr. Szász Ferenc és Vég József hozzászólásai után Hexner Béla ajánlja, hogy a párttagozat tegyen előterjesztést a központi, valamelyik választó kerületben egy magát magyarnak valló zsidó polgár jelöltetése érdekében. Ezzel adja tanujelét a párt, hogy védelmezője a magyarajku zsidóságnak, Botos János nem látja időszerűnek Hexner indítványát, amely csak kiélezheti a magyarság felé az ellentéteket. Dr. Sulyok azt fejtette, hogy

a Magyar Párt szervezeti szabályzata nem ismer keretein belül felekezeti és faji megkülönböztetést. A párt tagjai: akik magyarnak vallják magukat, az érdekvédelmet a párt anélkül látja el, hogy megkülönböztetést tenne a párttagok között, éppen ezért a kérdés levételét ajánlja a napirendről.

Ujvárossy táblabíró, dr. Kiss Elek püspökhelyettes, Szász Endre és Ligeti Ernő szólaltak a kérdéshez, majd, dr. Sulyok berekesztette az ülést.

## Beiktatták Kolozsmegye új időközi bizottságát

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Kolozsmegye új időközi bizottságának tagjait ünnepléses külsőségek között iktatták be tisztségükbe, dr. Birescu Nicolae vármegyei prefektus jelenlétében. Az eskü letétele után Marin Dumitrescu, a kereskedelmi akadémia professzora, az új időközi-bizottsága elnöke mondott beszédet, amelyben a megye érdekében lelkes munkára buzdította munkatársait. Az új időközi bizottság munkatervével kapcsolatosan Dumitrescu elnök utalt arra, hogy elsősorban folytatni kell a kolozsmegyei országutak megjavítására vonatkozó munkálatokat, s olyan intézkedéseket kell fogatosítani, amelyek a megye lakosságának közegészségügyi színvonalát fokozzák, de meg kell erősíteni a román nép önmaga erejében bízó lelkiületét is.

## Dr. Varga Béla, az új unitárius püspök és dr. Gál Miklós főgondnok kihallgatáson voltak Goga miniszterelnöknél

(BUCURESTI.) Dr. Varga Béla, a romániai unitárius egyház ujonnan megválasztott püspöke és dr. Gál Miklós, az unitárius egyház új főgondnoka tegnap hosszas kihallgatáson voltak Goga Octavian miniszterelnöknél. Az unitárius egyház püspöke és főgondnoka a kihallgatás során részletesen tájékoztatták a miniszterelnököt a romániai unitárius egyház helyzetéről, nemes célkitűzéseiről és az egyház lelkeszeinek és tanítói karának támogatását kérték a kormányelnöktől.

— Visszahelyezték állásukba a felfüggesztett kolozsvári pénzügyigazgatósági tisztviselőket. A kolozsvári pénzügyigazgatóságnál lefolytatott vizsgálat alapján, — mint annak idején megírtuk, — több vezető tisztviselőt felfüggesztettek állásából. A lefolytatott vizsgálat után a pénzügyminisztérium most visszahelyezte állásukba a hónapokkal ezelőtt felfüggesztett pénzügyi tisztviselőket, s miután helyükbe időközben más személyeket nevezték ki, új szolgálati helyekre osztották be őket. A pénzügyminiszteri rendelkezés alapján Pop Ionica volt kolozsvári pénzügyigazgatót a csernovici pénzügyigazgatósághoz helyezték át. Dr. Gavrus Alexandru pénzügyi tanácsost a temesvári, dr. Opris pénzügyi ellenőrfőnököt pedig a craiovai pénzügyigazgatósághoz

— Rossz vége lett a tréfának. A Iuliu Maniu ucca sarkán tegnap délután gyanútlanul haladt Bertalan Béla székelylegény, hóna alatt üvegtáblákat cipelve, amikor hátulról egy suhanc elakasztotta, majd elszaladt. Az elakasztás következtében a legény hasra vágódott és az üvegtábla arcát több helyen súlyosan összevágta. A véres arcú Bertalan Bélát a járőrök bevittek a Bánffy-palota udvarára és ott részesítették első segélyben.

— Akinek a válláról lopták le a kabátot. Nem mindennapi lopást jelentettek be a központi rendőrségben ma hajnalban. Faur Dumitru Popovici ucca 17-a szám alatt lakó szerelő megjelent a központi rendőrségben, ahol elpanaszolta, hogy tegnap este 7 és 8 óra között vállra vetett kabátját a közeli kereskedés felé igyekezett. Közben egy mellette elhaladó suhanc a hátzser lej értékű kabátot lekapt a válláról és eltűnt vele

— Negyven orvos állítólag hamis oklevele ügyében folyik a vizsgálat. A Tempo híradása szerint Bukarestben Stratulat vizsgálóbírójánál állítólag 40 orvos tette le iratait, akiket azzal vádolnak, hogy Manevici „kijáró” révén csalárd uton honosították volna diplomaikat

**A zsidó adóllízetőket nem  
részesítik kedvezmények-  
ben Németországban**

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

# Mussolini Hitlerhez intézett levele robbantotta ki a német kormány és hadsereg átszervezését

Rendkívüli jelentőséget tulajdonítanak Horthy magyar kormányzó lengyelországi látogatásának - Szenzációs fordulatokat hozhat a távolkeleti és spanyol helyzet a világpolitikában

## Mi a háttérre Blomberg és Fritsch eltávolításának?

(LONDON.) Hir szerint Anglia és Amerika titkos flotta-egyezményt kötöttek, amelynek értelmében, ha a távolkeleti helyzet nem enyhül, jelentős mértékben fokozni fogják a csatahajók építését. A két ország demarsot is intézett ebben a kérdésben Tokióhoz, utalva arra, hogy ha a kilenczatalmi egyezményt nem tartja be,ők is nagyarányú tengeri fegyverkezésbe kezdenek.

A párisi Ce Soir ugyanakkor arról ír, hogy angol-német titkos tárgyalások folynának Németországban a gyarmati kérdéssről és angol-német légi egyezményről is tárgyalnak, mert az angol külügyi hivatal szeretné a Berlin-Róma tengely barátságát valamiképpen meglazítani. A párisi lapok egyébként azt írják, hogy a németországi rendszerváltozást Mussolini egy tíz napal ezelőtt Hitlerhez elküldött levele robbantotta volna ki. A duce szerint a spanyol nemzetiek terueli veszteségeire utalva Németországot Francoék fokozott megsegítésére hívta fel Hitler erre a párt, a hadsereg és a gazdasági élet vezetőit megbeszélésre hívta össze, amelyen Blomberg marsall és Fritsch tábornok azt javasolták volna, hogy Németország ne változtasson a spanyol kérdésben az eddigi beavatkozási rendszeren tulmenően, külpolitikájában maradjon meg a gyarmatigénylési akció fokozásánál és ne kövessen indirekt külpolitikai módszereket, az ausztriai nemzeti szocialista mozgalom tekintetében pedig maradjon meg a békés fejlődés elvénél és Franco támogatását ne fokozza, hasonlóképpen tengerészeti politikáját se siesse el. Erre következett be Blomberg és Fritsch melesztése, de azt a hirt, hogy őrizetbe vételek történtek volna, francia részről is megcáfolják. A párisi lapok idevonatkozó hírei egyébként komoly meg erősítést igényelnek.

Egy másik francia lap szerint Blomberg és Fritsch akcióját a nagyipar is támogatta, amely ezen felül Schachtnak a nemzetgazdasági minisztériumból való eltávolítását sem helyeselte és a nyersanyagok tekintetében a német-angol közeledés szükségességét hangoztatta, míg Blombergék ellenfelei az kifogásolták, hogy ő és Fritsch élesen szembe fordultak a hadsereg tisztikarának vallásos érzületével.

Tovább folyik a német hadsereg újraszervezése

(BERLIN.) A német hadsereg újraszervezése tovább folyik. Blomberg és Fritsch tábornokok nyugalmahelyezésével egyidejűleg még további 14 tábornok is nyugalmába került. Ugyanakkor 49 tábornokot más beosztásokba helyeztek.

Az olasz és német lapok szerint a német hadsereg és kormány újraszervezése Hitler kancellár tevékenységének újabb sikere, mert a bel- és külpolitikai erők tökéletes összefogását jelenti és a politikai és gazdasági erőket teljesen Németország külpolitikai elgondolásának irányvonalába állítja. Hasonló szellemben írnak a magyarországi lapok is, amelyek a nagyhatalmak közötti ellentétek kiélesedése idején fokozott jelentőséget tulajdonítanak ezeknek a lépéseknek.

Mi az igazság?

(BERLIN.) (Reuter.) A nemzetközi politika továbbra is legnagyobb szenzációja a német kormány kebelében

végbement változás maradt. A francia sajtó továbbra is fenntartja azon véleményét, hogy

Blomberg és Fritsch eltávolítása egyuttal eltávolítás a berlini-római tengelytől is.

Mussolini távirata Hitlerhez (RÓMA.) Mussolini táviratot küldött Horthy magyar kormányzóhoz, amelyben saját maga és az olasz nép meleg üdvözlését tolmácsolja a birodalmi hadsereg vezetésének átszervezésével kapcsolatban. Hasonló jellegű táviratot küldött a duce Göringnek, Ribbentropnak és Neurathnak is

Ujabb légi támadás egy angol gőzös ellen

(LONDON.) A Daily Telegraph megerősítésre szoruló híre szerint a barcelonai partok közelében egy angol hajó ellen újabb légi bomba támadás történt egy ismeretlen repülőgép részéről. A bombatámadás szerencsére eredménytelen maradt.

Nem hívták össze a Cortezt (BARCELONA.) (Reuter.) Amint Valenciából közlik, a Cortezt az eredeti tervtől eltérően nem hívták össze, mert

## Sermanens tárgyalások Anglia-Franciaország és az USA között

(PÁRIS.) (Reuter.) Delbos külügyminiszter tegnap hosszabb megbeszélést folytatott Bullittal, az USA párisi nagykövetével. A megbeszélésre vonatkozólag az öt megkérdező újságíróknak úgy nyilatkozott, hogy az egyre bonyolódó keleti helyzet állandó összeköttetést kíván London-Washington és Páris között és Bullittal ennek a folyamatos érintkezésnek módozatát tárgyalta le. Ugyanakkor Londonból közlik, hogy Eden szintén találkozott a francia és az Egyesült Államok követeivel, a kikkel részletesen megbeszélte a további teendőket.

Még mindig nem dőltek el a Tiencsin-Fukuei harcok

(PEKING.) (Reuter.) A Tiencsin-Fukuei vasutvonal déli szárnyán tomboló ütközet még mindig nem hozott eredményt, mert a kínai haderők, amelyek tekintélyes számbeli erősítéseket kaptak, Csang-Kai-Sek rendelkezéseire utolsó emberig és elkeseredetten védekeznek. Ez a kitünő harciszellem pedig eddig még sikerrel birkózott meg a japán technikai fölényvel

Hirota újabb nyilatkozata (TOKIO.) (Reuter.) Hirota japán külügyminiszter tegnap magához kérte a külföldi sajtótudósítókat s előttük ki jelentette, hogy

Japannak nincsenek területszerzési céljai. Japán semmi más nem akar, mint olyan gazdasági szerződést, amelynek segítségével emberfeleslegét foglalkoztatni tudja. A harc folytatására tulnépesedése miatt tehát kényszerítve van és meg is teszi mindaddig, amíg ismertetett célját el nem éri.

Horthy magyar kormányzó Krakóban

(KRAKKÓ.) (Reuter.) Horthy magyar kormányzó tegnap délelőtt kihallgatáson fogadta Rydz Smigly marsallt, a kinek a magyar koronás érdemkeresztet adományozta, majd Beck ezredes külügyminisztert, szintén igen magas

attól tartanak, hogy a nemzetiek ezt az alkalmat légitámadásra használnák fel. Az angol munkáspárt parlamenti tagjainak Valenciába utazott tagjai már is vissza indultak a brit fővárosba. Ez a küldöttség ugyanis részt akart venni a spanyol köztársasági parlament ülésén.

Azonnali tüzelés

(RÓMA.) Diplomáciai körök szerint az Endymion hajó pusztulása miatt, a melyről nem tudják, hogy torpedó támadásnak esett áldozatul, vagy uszó aknába ütközött-e az olasz, angol és francia kormányok elhatározták, hogy a legerélyesebb védőintézkedéseket alkalmazzák. A semlegességi zónában talált bármely ismeretlen tengeralattjáró ra azonnal tüzelni fognak.

200 japán-barát kínai kivégzése (HONG-KONG.) Katonban tegnap 700 embert letartóztattak japán-barát összeesküvés vádjával. A vád szerint a mozgalom résztvevői a japánok partraszállásakor hátra akarták volna támadni a kínai sereget. A puccs résztvevői közül erre 200 embert géppuskák elé állítottak és egy tömegben agyonlőtték őket.

Beck jelenlétében csak államfőknek kijáró magas kitüntetésben részesítette, amennyiben a fehér-sas rendet adományozta neki.

Ezután villásreggelig adtak Horthy és kísérete tiszteletére, amelyen megjelent Moszcicki államfő, Rydz Smigly marsall és Slatkowszky miniszterelnökön kívül a kormány minden Krakóban időző tagja és nagyszámu előkelőség. Délután félnégykor Horthy és kísérete megtekintették a Wawel-kastélyt ahol Hedwig királyné és Báthory is laktak és pihentek. Ezután Pustovszky Xaver gróf kalauzolásával megnézték a krakkói XIII. századbeli góttstílusú templomot, Lengyelország Pantheonját, ahol többek között Hedwig király és Báthory vannak eltemetve. Majd a krakkói egyetemre hajtottak, ahol a magyar kormányzó különösen a magyar nyelvemlékek iránt érdeklődött. Később a Lazarista kolostorba mentek, ahol Báthory egykori életnagyságu arcképét őrzik. A nevezetességek megtekintése után

Horthy fogadta a magyar-lengyel egyesület delegációját, amely diszkardot és rendkívül értékes ólengyel boglárt nyújtott át ajándékként a magyar államfőnek.

Este diszvacsoza volt, amelyet nagyszabásu fogadás követett. Ezt a pazarul kivilágított Wawel-kastélyban rendezték, de kivilágították Krakó városát is. A vacsorára 70 vendég volt hivatalos, közöttük Sapieha hercegérsek, Rydz Smigly marsall, számos miniszter, vajdák és sok katonai és polgári előkelőség. A diszvacsorát a török sátorra átvázolt ebédlőteremben tartották meg, amelynek folyamán Mos-

cicki elnök lengyel nyelven üdvözölte Horthy kormányzót, örömeinek adva kifejezést afelett, hogy a testvér magyar nemzet feje Lengyelországba látogatott. Ez a látogatás, — mondotta, — bizonyossága a két nemzet között élő kitörülhetetlen barátságnak.

Poharát a magyar nemzet vezérének és a nemzetek boldogulására ültette. Horthy kormányzó francia nyelven válaszolt.

Szent meggyőződése, — hangsúlyozta, — hogy ez a találkozás további megszilárdulást és kitörülhetetlen emlékeket jelent a két nemzet életében. De jelenti ugyanakkor a béke szilárdságának egyik oszlopát is, Európa békéjét, melyet annyi és oly állandó veszély fenyeget.

Poharát a lengyel államfőre és a lengyel nép további boldogulására ültette. A diszvacsoza után a vendégek végighallgatták a rövid, de rendkívül művészi hangversenyt, magyar vonatkozású zene és énekszámokat. Ezután következett a fogadás, amelyről a magyar rádió helyszíni közvetítést is adott.

A bécsi sajtó a látogatás jelentőségéről

A látogatással kapcsolatosan a világ sajtó, de a bécsi Reichpost nagyjelentőségű tanácskozások lehetőségeiről is, Kánya és Beck tárgyalásaira utalva. A lap szerint

Lengyelország felismerte annak jelentőségét, hogy Magyarország kezében van a Duna-medence kérdésének egyik megoldási kulcsa és amíg Varsó a német-francia és román barátság szellemében tud itt eljárni, addig Magyarország a Berlin-Róma-tengely barátságára támaszkodhatik.

Kína megsegítési értekezlet Londonban

(LONDON.) (Reuter.) E hó 12 és 13-án értekezlet lesz Londonban, amelynek célja Kína felszégélyezési módozatainak megbeszélése. A tanácskozáson, amelyen Eder is résztvesz a tavalyi béke Nobel-díj nyertes lord Cecil fog elnökölni és

megjelenik rajta Pierre Cot francia kereskedelemügyi miniszter és Sunyatsennek az első kínai köztársasági elnöknek felesége is.

Erősít az USA (SANDIEGO.) (Reuter.) Legfelsőbb rendeletre honolului rendeltetéssel 1500 tengerész katonát hajóztak be Sandiegoban. Ezeknek a tengerészeknek további rendelkezésig Honolulu marad állandó állomáshelyük.

## Reuter jelenti:

(PÁRIS.) Az északfranciaországi ércelepek munkásainak sztrájk-mozgalma igen nagy aggodalmat kelt kormánykörökben, tekintettel arra, hogy a felszerelési program végrehajtásánál minden mássa árura égető szükség van.

(BELGRÁD.) Megkezdődtek a jugoszláv-osztrák tárgyalások.

(JERUZSÁLEM.) A jenini arab-brit összetűzésnek angol részről 12 halálos áldozata van.

(LONDON.) Hivatalosan cáfolják azt a hirt, amely szerint Habsburg Ottó meghívást kapott volna Londonba.

(BUDAPEST.) Az új osztrák-magyar kereskedelmi szerződés értelmében Magyarország megkezdte a rozsliszt Malilitást. Az első transzport: 75 vagon már utnak is indult bécsi rendeltetéssel.

(WASHINGTON.) Az USA-beli munkanélküliek száma elérte a 9 milliót.

(RÓMA.) Az aostai hercegnő Romából Brüsszelbe utazott.

(TIRANA.) Achmed Zogu albán király rövid időn belül Magyarországra utazik, ahol 15 napot fog eltölteni, — rangrejtve

(DUX.) A duxi várba olasz archeológusok érkeztek Casanova sirjának felkutatására.